

Anti

I.

A képtár sarkában felejtette

A fiatalember ötpercenként nézett a telefonjára. Minden ilyen esetben aztán rendre hosszasan kotorászott a kabátzsebében, míg meg nem találta a készüléket, fogai közé vette kesztyűjét, elgémberedett ujjakkal nyomkodta az apró gombokat, narancsszínű fény öntötte el az arcát, fél lábra állt, toporgott, újra körbejárta a templom oszlopsorát. S mindahányszor, amikor a telefon képernyőjére pillantott türelmetlenül, a baljában tartott virágot a zsebébe kellett csúsztatnia, hónalja alá vennie, bajlódnia vele. Kínlódott. A semmilyen-szín, leginkább az újévi szalagok rózsaszínjére emlékeztető rózsza feje veszélyesen imbolygott.

Szegény marha!, gondolta együttérzőn Anti, aki az oszlopsor túlsó felén ácsorgott, a kinyíló-feltáruuló-elhomályosodó, majd ismét megvilágosodó-elsötétülő templomajtót, az oszlopsorok határolta előcsarnok kövezetét, a Szabadság tér galambjait, kukázóit, a városlakók lomha mozgását, a légballonáros gyöngyöző homlokát, az eget fenyegető Miletić könyökét, a Városházára ereszkedő ködöt és a vörös napnyugtát figyelve. Percenként az órájára pillantott.

Valami jó kezdő sztori kellene, tért vissza ismét, már-már mantraszerűen a gondolathoz. Mondjuk, dőlt végül fél vállal az egyik oszlophoz, védelmet keresve a feltámadt esti szélről, a várakozó története.

„Hogy esetlenül szorongatja a virágot, szegény marha, még virágot is hozott!, képzeld”, meséli beleéléssel Anti, s hogy megszánva odafordultam végül hozzá. „Késik?”, kérdeztem. „Késik!”, vallja ő. „Mindég késnek”, állapítom meg bölcsen, mondja, gondolja, mereng az oszlopnak dőlve, a teázó felé andalogva, a képtár előtt állva Anti. Így szép, ha a nő késik. „S csinos-e?”, kérdezi, meséli, hallgat, hazudik, álmodozik Anti. „Csinos”, feleli a fiatalember. „Szőkésbarna haj, gesztenye szem, mely felett finom vonalú szemöldök fut.”

S ekkor valami bizonytalanság, enyhe idegesség, homályos féltékenység szállja meg Antit. „Csak nem ugyanarra a személyre várakozunk?!”

„De a fiatalember megnyugtatót”, mondja megkönnyebbülve, a szökőkutas téren átballagva. „Valami Mariját vagy Anát mondott, tehát elpárolgott az aggodalmam.”

A nő hiszi is, meg nem is a hallottakat. Ő nem látott semmilyen virággal várakozó fiatalembert a templom környékén.

„A fiatalember aztán eltűnt”, folytatja Anti töretlen lelkesedéssel. „Ismerek embereket, akik a legjobb barátjaikkal a nőkre várakozva ismerkedtek meg. S ha már nagyon unták a dolgot, új ismerősükkel áttértek a közeli sörözőbe. A nők aztán az udvarlókra, a késés mértékétől függően enyhén becsípve vagy erősebben részegen ott találtak rá.”

Anti fél vállal az oszlopnak dőlve büszke arra, hogy sikerült egy többé-kevésbé érdekes történettel előállnia. Csak már jönné, hogy elmondhatná. S jön.

„Hát te hol kóboroltál el?”, fogják kézen, nyomnak a markába egy kék luftballont, vezetik a cukrászda felé, siettetik, noszogatják Antit. „Az ember egy percre hagy magára, s rögtön elcsámborogsz.”

Anti morcos, tenyere izzad, a luftballonnal játszadozó szél rángatja a karját. Csak a képtár üvegablaka vigasztalja meg valamennyire. Cicák, pajkos kismacskák színes rajzokon, gombolyaggal, gombolyaggá kuporodva, dorombolva, ijedten, farok meresztve, borzolt szőrrel, bajszosan, egerrel a szájban, kutyák szájában. Kék, piros, sárga összekent képek neonfényben.

Valaki a képtár sarkában felejtette az esernyőjét.

II.

Csak nyersanyag

Látta a képet, ahogy ráég a... „Mire is ég rá egy digitális fényképezőgépben a kép?”, kérdezte volna. Aztán mégsem kérdezte. Megelégedett annyival, hogy ráég. S ezen a valamin, ahogyan éppen ráég és megörökítődik, látta a vöröslő füleit, amelyek a kinti hideg után most idebenn dacolnak a pirulásával, felduzzadt arcát, csontos orrát, az ornyergét, amelyen árkot hagy maga után a bepárasodott szemüveg (meg kellene törölni, gondolta), a megduzzadt ajkait, a vékony nyakat, az ádámcsutkát, majd a kiugró keresztcsontjára esett a tekintete (borzalmas, rázta meg a fejét). Vállára simította pulóvere gallérját.

Ez is egy olyan groteszk helyzet, amellyel jobb együtt sodródni, semmint a partra evickélést kockáztatni, ismerte fel a pillanatot. Hasonló esetekből

egyszer már fel is írt magának párat. Örült, hogy bővülni fog a lista, ez a „Koszorúzás Szivácon” bejegyzés alá kerül a füzetbe, amint hazaér. Az ott-hon gondolata azonban nyugtalansággal töltötte el. „De meleg van itt!”

Pedig eddig aránylag minden O. K. volt, legalábbis kielégítő. A cseresznyés tea megrendelésekor nem sült bele a t-ökbe, r-ökbe és e-kbe, nem botlott el a teázó galériaszzerű részébe vezető lépcsők fokaiban, igaz, az alacsony plafonba most is beleütötte a fejét. A koppanásra az asztal túlsó feléről nevetés érkezett. Fáradt volt, s a bordái is szúrtak.

Kellemes kis hely volt ez a belvárosi teázó. NDK-s úszónők kuncogtak a feje fölött a falon a legteljesebb harmóniában a mellettük lógó litográfákkal. Odébb tarka macskák kergetőztek-doromboltak-enelegtek-berzenkedtek a kávéházi csészékről készített képen. Szemközt Edit fújta föl mérgesen a szeplős arcát, mellette tollkalapos nők pózoltak az Eiffeltorony lábánál. Porosodó rádiók, az idefenn megsűrűsödő füstben fuldokló domborműves vázák és dunsztosüvegek, varrógéplábakon álló asztalok, s a fényképezőgép mögött pirosra mázolt ajtó (apró betűkkel azt írja rajta: toilette) fokozták a galéria szín- és stílusorgiáját.

Az viszont feszélyezte, hogy a korlát mellé kellett ülnie. Érezte maga alatt a mélységet, s a hátán a hatalmas lampion tükrein gellert kapó fénypázmákat. Vöröslő ujjaival görcsösen belekapaszkodott a bögréjébe, aztán mégsem ivott. Valaki a lépcsőkorlátnak támasztva felejtette az esernyőjét.

„Remélem, Edit azért mégsem kerül rá a képre, mondta volna fejével a festmény felé intve.” Aztán mégsem mondta. Nem akart még egy nőt belekeverni a történetbe. Az az egy, gondolta Anti, aki a fényképezőgép mögé bújtt, most éppen elegendő. Felszisszent a pufók arcú szeplős a falon, az úszónők alig hallhatóan kacarásztak. Hiszen olyan hirtelen került elő ez a masina, s vetett árnyékot a szemben ülő arcára! Csak a homlok látszott meg a hullámos barna haj, a szemöldök felszalad, a szem lehunyva, a finom domborulatba szökő, majd enyhe lejtésű orr fele meg az ajkak fele, egy árok az állkapocsnál, mindennek csak a fele, a nyak pedig félig sem, a masina kioldóján matató kéz eltakarja. Kissé oldalra döntve a fejét látta, hogy a párizsi nők lassan feléje fordulnak, elmosolyodnak, pusmogznak, a szoknyájukat lebegtetik. „Voilà!” Elkapta a tekintetét. Egy virágmintás váza megmoccan a polcon, nem bírja tovább a tétlenséget, leveti magát a mélybe. Odalenn nevetés csattan fel.

„S most mosolyogjak vagy grimaszkodjak, vagy szigorúan néztek a kamerába?”, kérdezte volna. Aztán mégsem kérdezte. A kezére víz locsosan, valamelyik NDK-s úszósapkás nő a hatvanas évekből elrugaszkodott a medence szélétől. Valami a lábának ütődik, odanéznie sem kell, tudja, egy macska dörgölődik a szék alatt. Dorombol. Anti összerezzen iszo-

nyatában, lábával a levegőbe rúg, erre hangos nyivákolással nekiiramodik az állat, s eltűnik a pirosra mázolt ajtó mögött. Mint valami ujjak matatnak Anti pulóverén a fénypázmák, a tarkója felé tartanak, fülét cirógatják. A toilette-ről egy nő táncol ki, ellejt az asztal mellett, a vihogó párizsi nőkre mordul, mire azok megszeppenve elhallgatnak, majd az ottfelejtett ernyő, vásznát szétlobbantva, a korlátról leugrik a mélybe.

– Nem fénykép – mondja a szemben ülő, elemelve arca elől a fényképezőgépet. – Csak nyersanyag.

Anti-nyersanyag.

Mosolyognak.

Hallgatnak.

III. Eukarióták, zigóták

A vasútállomást elhagyva oldódott a 7-es buszon a zsúfoltság. Olyannyira, hogy a leszállók után még szabad hely is maradt. Ezt kihasználva a nő leült az ablak melletti ülésre. Mintha csak megcsipkedné az ujjá hegyeit, aztán pedig megválna a bőrétől az egész kézfejen, úgy húzta le lassan a fehér kesztyűit.

– Te nem ülsz le? – kérdezte a sután álldogáló, a busz felső korlátjába kapaszkodó Antit. Ő mintha csak most eszmélne, mondott valamit öreg nénikékről, hogy inkább nekik engedi át. Ha nem baj.

A buszon nem voltak öreg nénikék addigra már, csak néhány áporodott szagú kabát fordult az ablakok felé. Középiskolások dobogtak a lejáratok bádoglepcsőin a cipőjükkel. Végül egy szőke lány, tizenkettőnél biztosan nem több, ült a nő mellé.

– Ez hiba – bököm meg finoman Anti oldalát könyökömmel, majd mielőtt észbe kaphatna, lehuppanok a még üresen maradt ülésre a szőke lánnyal szemben. – Hiba – ismétlem meg csendben, az ajkammal erősen tagolva a szavakat. A szőke lány kapkodja a fejét, nem érti a nyelvet, a nő kifelé fürkészköd az ablakon. – Hi-ba!

Érdekes ízlése van ennek az Antinak. A nőt mintha csak Degas pöttyentette volna oda. Ül ölébe ejtett kézzel, majd a piros táskájában a mobiltelefonjával babrál, néz kifelé az ablakon, szorítja egymáshoz, meg kell hagynom, formás lábait, szinte hallani a tarka harisnyák súrlódását, igazít a kabátján, veresre festett körmeivel összefogja mellén a kabátját, újra kinéz az ablakon, a lassan mozduló panelházak egymásba lejtő teraszait figyeli. Látom, Anti igyekszik követni a tekintetet, látja a leszálló szürkületet, ahogy a panellakásokban lámpát gyújtanak, a család leül vacsorázni,

sajt, kulen, májpástétom. Anti nyel egyet. – Meg kellene szólalni, tátogom feléje. Meg kellene szólalni, gondolja Anti. A nő megszólal.

– Látod, egymás felé lejtene a balkonok, közösen szűkülnek.

Anti megrogyasztja a térdét, a korlátnak támaszkodva az ablakhoz hajol. – Valóban, bólogat.

Ekkor figyelt fel a nő mögött ülő fiúcskára, aki nyaldosni kezdte az ablaküveget.

Előbb ő is csak odahajolt, mintha pusztán közletről szeretné szemügyre venni a külvilágot, páráköröcskéket hagyó leheletével játszott, az ujjával rajzolt az üvegre, az ablaknak nyomta a homlokát, aztán még közelebb hajolva megnedvesített ajkával rátapadt a párákörökre. S mintha ez sem volna elég, a mellette ülő apja figyelmetlenségét kihasználva nyaldosni kezdte az üveget. Minden megállóban, minden indulásnál hozzá-hozzákoccant a feje az ablakhoz. A nyelve fogta fel az ütődéseket. Puha ütköző.

– Vírusok, baktériumok, Streptococcus, Staphylococcus, eukarióták, zígóták és Hepatitis-A, cseppfertőzés, mumpsz, tébécé, diftéria, sugom Anti felé. – ...Váltóláz!

A szőke lány a szemközti ülésen hangosan fújja az orrát. Az apa a vállánál fogva rántja el a fiút az ablaktól. – Pih!

A nő ebből mit sem vesz észre. Táskájából előkerülnek a fehér kesztyűk. A jobbos mutatóujjának hegyén por ült. Pár perccel ezelőtt maszatolódott össze, miközben a 7-es busz útvonalát követte a buszállomás üveglappal fedett térképén.

A nő leszálláshoz készülődik. Anti igazít a sapkáján.

Csak az a rezzenés marad meg, amikor a busz lassítására a nő felemelkedett, s lábszára nekiütődött a térdemnek. Odakint erős szél fúj, becsap a buszba, felkeveri az áporodott levegőt. Az ablakon maradt nyálfolton keresztül látom őket, amint a megállóból az Újtelep felé veszik az irányt. – „Egyre hidegebbek ezek az újvidékiek – mormog Anti –, régen kelleme-sebb volt közénk furakodni a buszon.”

Az ajtók záródnak. A nő megüresedett helyére ülök.

– Nekem sohasem lesznek ilyen jó lábaim! – nevetek a szőke lány felé.

A lány kapkodja a fejét, nem érti a nyelvet. Tizenkettőnél biztosan nem több.